

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2022
9. volební období

95.

USNESENÍ
výboru pro evropské záležitosti
z 15. schůze
ze dne 5. října 2022

k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 1303/2013 a nařízení (EU) 2021/1060, pokud jde o dodatečnou flexibilitu pro řešení důsledků vojenské agrese Ruské federace FAST (flexibilní pomoc územím) – CARE /kód Rady 10897/22, KOM(2022) 325 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR po vyslechnutí informace náměstkyně ministra pro místní rozvoj Daniely Grabmüllerové, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Ondřeje Koláře a po rozpravě

- 1. vítá** navrženou legislativu EU v oblasti pomoci s řešením důsledků ruské agrese;
- 2. podporuje** rámcovou pozici vlády ČR k tomuto dokumentu;
- 3. podporuje** snahu Evropského parlamentu a Rady zavádět další flexibilitu, která umožní rychlejší a úplnější podporu z fondů, aby se zmírnila zátěž pro vnitrostátní rozpočty a usnadnilo se provádění operací, jež řeší migrační výzvy i narušení trhu v klíčových hospodářských odvětvích;
- 4. pověřuje** předsedu výboru pro evropské záležitosti, aby v rámci politického dialogu postoupil toto usnesení předsedkyni Evropské komise.

Jiří Carbol v. r.
ověřovatel

Ondřej Kolář v. r.
zpravodaj

Petr Fifka v. r.
místopředseda

Flexibilní pomoc územím (FAST - CARE)

Informační podklad ke sdělení Posílení politiky soudržnosti – Flexibilní pomoc územím (FAST – CARE) – pro řešení důsledků ruské agrese a k návrhu nařízení, kterým se mění nařízení (EU) č. 1303/2013 a nařízení (EU) 2021/1060, pokud jde o dodatečnou flexibilitu pro řešení důsledků vojenské agrese Ruské federace FAST (flexibilní pomoc územím) – CARE

SDĚLENÍ

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů - Posílení politiky soudržnosti – Flexibilní pomoc územím (FAST – CARE) – pro řešení důsledků ruské agrese
COM(2022) 324 final, kód Rady 10885/22

NÁVRH NAŘÍZENÍ

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 1303/2013 a nařízení (EU) 2021/1060, pokud jde o dodatečnou flexibilitu pro řešení důsledků vojenské agrese Ruské federace FAST (flexibilní pomoc územím) – CARE

COM(2022) 325 final, kód Rady 10897/22
Interinstitucionální spis 2022/0208/COD

- **Právní základ:**
Článek 177 Smlouvy o fungování Evropské unie. (COM(2022) 325)
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
1. 7. 2022
- **Datum projednání ve VEZ:**
31. 8. 2022 (1. kolo)

- **Procedura:**
Řádný legislativní postup.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 14. 7. 2022, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 31. 8. 2022 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrh je v souladu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**

Komise předložila balíček Flexibilní pomoc územím (FAST - CARE), který rozšiřuje podporu již poskytovanou z [Akce v rámci politiky soudržnosti na podporu uprchlíků v Evropě \(CARE\)](#) tím, že nabízí další podporu a větší flexibilitu financování politiky soudržnosti. Tato iniciativa spočívá na dvou pilířích: jednak na legislativních návrzích, které zvyšují flexibilitu v rámci politiky soudržnosti a zajišťují dodatečné předběžné financování, a dále na doplňkových nelegislativních opatřeních, jež mají optimalizovat efektivní využívání finančních prostředků a řešit nově vznikající potřeby. Balíček FAST - CARE obsahuje:

- [sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů - Posílení politiky soudržnosti - Flexibilní pomoc územím \(FAST - CARE\) - pro řešení důsledků ruské agrese, ve kterém Komise představuje novou iniciativu Flexibilní pomoc územím, která obsahuje soubor opatření, jejichž cílem je dále zvýšit flexibilitu politiky soudržnosti, aby bylo možno řešit důsledky ruské agrese na Ukrajině, a zajistit likviditu ve výši 3,5 miliardy eur;](#)
- [návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení \(EU\) č. 1303/2013 a nařízení \(EU\) 2021/1060, pokud jde o dodatečnou flexibilitu pro řešení důsledků vojenské agrese Ruské federace FAST \(flexibilní pomoc územím\) - CARE, který obsahuje nová opatření v rámci politiky soudržnosti, která doplňují již přijatá opatření na podporu uprchlíků v Evropě.](#)

V důsledku vojenské agrese Ruska vůči Ukrajině a probíhajícímu ozbrojenému konfliktu čelí členské státy EU od 24. února 2022 velkému přílivu osob utíkajících před ruskou agresí. Do 30. června 2022 přišlo do Evropské unie více než 6,2 milionu ukrajinských státních příslušníků. Přestože se někteří začali vracet na Ukrajinu a příliv uprchlíků se pomalu stabilizuje, jejich počet je stále značný a nadále roste. Dopady tohoto přílivu se v jednotlivých členských státech liší. Některé členské státy přijaly velmi vysoký podíl nově příchozích, přičemž v osmi členských státech počet osob, jimž byla poskytnuta dočasná ochrana, překročil již 1 % počtu obyvatel a v Polsku a Česku pak dokonce 3 %.

K poskytnutí pomoci lidem prchajícím před válkou na Ukrajině a podpory členským státům, do nichž tito lidé směřují, přijala Evropská unie soubor opatření Akce v rámci politiky soudržnosti na podporu uprchlíků v Evropě (CARE).

CARE pomůže členským státům poskytovat mimořádnou podporu na pokrytí základních potřeb osob prchajících před invazí Ruska na Ukrajině. Tyto potřeby zahrnují přístup ke službám, jako je dočasné ubytování, zásobování potravinami a vodou nebo lékařská péče. CARE může rovněž posílit kapacity členských států na pokrytí potřeb uprchlíků tím, že podpoří např. dodatečné vybavení infrastruktury nebo personál potřebný k zajištění potřeb

uprchlíků. Kromě toho mohou členské státy tyto finanční prostředky rovněž využít na vypracování individualizovaných řešení dlouhodobé integrace osob z přistěhovaleckého prostředí, a to pomocí investic do bydlení, vzdělávání, zaměstnanosti, zdravotnictví, sociálního začleňování a péče nebo dalších sociálních služeb. Podpora v rámci politiky soudržnosti je doplněna podporou z Azylového, migračního a integračního fondu a prostředky, které mají členské státy k dispozici v rámci fondů v oblasti vnitřních věcí na období 2014 - 2020.

I přes vynaloženou podporu příslušné potřeby stále rostou. Mnoho zúčastněných stran z řad občanské společnosti, místních a regionálních orgánů a členských států se obrátilo na Komisi a upozornilo ji na konkrétní obtíže, s nimiž se při pomoci osobám prchajícím před ruskou agresí setkávají. Jejich obavy zopakoval i Evropský parlament a Evropská rada na svém mimořádném zasedání, konaném ve dnech 30. a 31. května 2022, vyzvala Komisi, aby předložila nové iniciativy na podporu tohoto úsilí v rámci víceletého finančního rámce.

V návaznosti na předchozí úsilí a výzvu Evropské rady Komise předložila nový komplexní balíček Flexibilní pomoc územím (FAST-CARE), který pomůže zajistit členským státům snazší a rychlejší přístup k finančním prostředkům, aby mohly naplnit potřeby osob prchajících před válkou na Ukrajině a zároveň podporovat obnovu evropských regionů.

- **Obsah a dopad:**

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů - Posílení politiky soudržnosti - Flexibilní pomoc územím (FAST - CARE) - pro řešení důsledků ruské agrese

Komise ve sdělení představuje novou iniciativu Flexibilní pomoc územím (FAST - CARE), která zahrnuje soubor opatření, jejichž cílem je další zvýšení flexibility politiky soudržnosti a zajištění další likvidity ve výši 3,5 miliardy eur. FAST - CARE doplňuje opatření přijatá na základě Akce v rámci politiky soudržnosti na podporu uprchlíků v Evropě (CARE) a spočívá na dvou pilířích:

- na legislativních návrzích, které zvyšují flexibilitu v rámci politiky soudržnosti a zajišťují dodatečné předběžné financování;
- na doplňkových nelegislativních opatřeních, jež mají optimalizovat efektivní využívání finančních prostředků a řešit nově vznikající potřeby.

Navrhované legislativní opatření zahrnují:

- další předběžné financování ve výši 3,5 miliardy eur, jež má být vyplaceno v letech 2022 a 2023. Tato částka doplňuje platby předběžného financování ve výši 3,5 miliardy eur, které jsou prováděny z pomoci na podporu oživení pro soudržnost a území Evropy (REACT-EU) od března 2022;
- míru spolufinancování až do výše 100 % pro priority podporující socioekonomickou integraci státních příslušníků třetích zemí v rámci programů na období 2014 - 2020, přičemž tato zvýšená míra spolufinancování bude do poloviny roku 2024 k dispozici i v rámci programů na období 2021 - 2027, s možností přezkumu;
- poskytnutí alespoň 30 % prostředků uvolněných na základě poskytnuté flexibility na operace řízené místními orgány a organizacemi občanské společnosti působícími v místních komunitách;

- možnost vykázaní výdajů k proplacení u projektů zabývajících se migračními výzvami se zpětnou způsobilostí, a to i v případě projektů, které byly v době výběru již dokončeny nebo v plném rozsahu realizovány;
- zvýšení jednotkových nákladů ze 40 eur na 100 eur týdně na jednu osobu po dobu 26 týdnů na pokrytí základních potřeb a podporu osob požívajících dočasné ochrany;
- rozšíření možnosti křížového financování i na Fond soudržnosti, což umožní z Fondu soudržnosti, v rámci programů bez ohledu na jejich obvyklý rozsah způsobilosti, uvolňovat prostředky na řešení následků migrační vlny;
- možnost pokračovat v podpoře nedokončených projektů s cílem řešit další důsledky ruské vojenské agrese při provádění fondů EU, jako je riziko zpoždění v důsledku zvýšení cen, zejména cen energií a potravin, a nedostatek vstupních materiálů, zejména ve stavebnictví;
- zavedení větší flexibility, aby bylo možné poskytovat podporu v souvislosti s uprchlíky na operace prováděné v daném členském státě, avšak mimo oblast, na kterou se vztahuje program, na jehož základě jsou poskytovány příslušné finanční prostředky;
- dodatečnou flexibilitu pro převádění prostředků v rámci jednotlivých programů, aniž by bylo třeba rozhodnutí Komise, a pro vykazování výdajů při uzavření programu.

Navrhovaná nelegislativní opatření zahrnují:

- aktualizaci pokynů k uzavírání programů na období 2014 - 2020, která přinese významné rozšíření flexibility ve prospěch nedokončených projektů tím, že dojde k: i) prodloužení administrativních lhůt pro jejich dokončení z prostředků daného členského státu; ii) snížení rozsahu těch projektů, které mohou být ještě zahrnuty do konečné účetní závěrky; a iii) zvýšení odpovídajícího podílu výdajů v porovnání s celkovými výdaji stanovenými příslušným rozhodnutím pro dotčené programy;
- individuálně uzpůsobené technické pokyny, jejichž cílem bude zejména objasnit možnosti úpravy zakázek, které existují na základě stávajícího právního rámce.

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 1303/2013 a nařízení (EU) 2021/1060, pokud jde o dodatečnou flexibilitu pro řešení důsledků vojenské agrese Ruské federace FAST (flexibilní pomoc územím) - CARE

Návrh upravuje stávající [nařízení č. 1303/2013](#) a [nařízení č. 2021/1060](#) a jeho cílem je usnadnit využívání zdrojů politiky soudržnosti a zvýšit flexibilitu při jejich provádění členskými státy a regiony na podporu opatření zaměřených na řešení migračních výzev způsobených vojenskou agresí Ruska, a to jak v rámci programů na období 2014 - 2020, tak v rámci programů na období 2021 - 2027, a zajistit likviditu ve výši 3,5 miliardy eur.

Hlavní navrhované změny zahrnují:

- zvýšení míry dodatečného předběžného financování v roce 2022 a 2023 o 0,5 % na programy podporované z Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu plus a Fondu soudržnosti v rámci cíle Investice pro zaměstnanost a růst, což zvýší platby předběžného financování o dalších 3,5 miliardy eur. Pokud je program přijat po dni 31. prosince 2022, vyplatí se splátka na rok 2022 v roce přijetí programu;

- možnost uplatnění míry spolufinancování až do výše 100 % v rámci programů na období 2014 - 2020 a do poloviny roku 2024 i v rámci programů na období 2021 - 2027 pro samostatnou prioritní osu, která byla zřízena za účelem podpory socioekonomické integrace státních příslušníků třetích zemí, včetně projektů, které jsou určeny na operace zaměřené na řešení migračních výzev způsobených vojenskou agresí Ruska;
- zajištění, aby místní orgánům a organizacím občanské společnosti, které přijímají a podporují osoby prchající před ruskou agresí na Ukrajině, bylo poskytnuto alespoň 30 % podpory v rámci příslušných priorit;
- možnost vykazování výdajů k proplacení na takové operace, které jsou již fyzicky dokončeny nebo v plném rozsahu realizovány;
- zvýšení stávajících jednotkových nákladů na podpůrná opatření k řešení migračních výzev způsobených vojenskou agresí Ruska ze 40 eur na 100 eur na týden pro danou osobu nacházející se v dotčeném členském státě, a to na celkovou dobu nejvýše 26 týdnů ode dne příjezdu dané osoby do Unie;
- rozšíření možnosti stávajícího křížového financování mezi Evropským fondem pro regionální rozvoj a Evropským sociálním fondem i na Fond soudržnosti;
- možnost podpory projektů nad 1 mil. eur v rámci programů na období 2021-2027, za předpokladu, že byly vybrány pro podporu a zahájeny před dnem 29. června 2022 v rámci programů na období 2014–2020, které však nebylo možné včas dokončit kvůli zvýšení cen nebo nedostatku surovin a pracovní síly;
- možnost odchýlení se od požadavků na umístění v rámci daného členského státu u operací zaměřených na řešení migračních výzev způsobených vojenskou agresí Ruska, neboť osoby prchající před válkou mohou změnit místo, kde se nacházejí, více než jednou;
- možnost převádění finančních přidělů mezi různými tematickými cíli v rámci stejné priority téhož fondu (Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond a Fond soudržnosti) a kategorie regionů téhož programu bez rozhodnutí Komise. Tyto převody finančních prostředků musí být nejprve schváleny monitorovacím výborem příslušného členského státu.

Dopad na státní rozpočet a právní řád ČR:

Schválené nařízení nebude mít dopad na státní rozpočet ČR, neboť se nejedná o dodatečné prostředky na politiku soudržnosti, ale pouze o úpravy pravidel pro využití již přidělených prostředků. Celkový objem prostředků na politiku soudržnosti v programovém období 2014-2020, resp. 2021-2027 zůstává nezměněný, dochází pouze k jejich dřívějšímu využití. Rovněž celková výše odvodů do rozpočtu EU za období 2021-2027 nebude danými změnami dotčena.

Schválené nařízení bude přímo aplikovatelné ve všech členských státech EU a nebude mít dopad na právní řád ČR.

• **Stanovisko vlády ČR:**

Vláda ČR bere sdělení na vědomí a vítá návrh nařízení.

- Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:
V Evropském parlamentu se návrh nařízení nachází v tzv. přípravné fázi, byl přidělen Výboru pro regionální rozvoj (REGI) jako gesčně příslušnému výboru, který požádal Rozpočtový výbor (BUDG) o stanovisko.

V Radě je návrh nařízení projednáván v Radě pro obecné záležitosti/soudržnost, Pracovní skupině pro strukturální opatření (B05) a Coreperu II. Na jednání Coreperu II dne 20. července 2022 se stálí zástupci 27 členských států EU dohodli na vyjednávacím mandátu Rady tak, aby Rada text návrhu nařízení předložený Komisí neupravovala.

Ve spolupráci se zpravodajem výboru pro evropské záležitosti Ondřejem Kolářem zpracoval Ing. Josef Palán, odborný konzultant Parlamentního institutu Kanceláře PS PČR.